

Kulttuurin ja kuntajohdon TEA-viisarin tulokset

Hyvinvointilautakunta 18.11.2025 § 94
11/00.01.03/2025

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kerää kahden vuoden välein tietoja kunnan eri toimialojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä (TEA). Kunnasta tietoa kerätään kuntajohdosta, kulttuurista, peruskouluista, liikunnasta, lukiosta ja ammatillisesta oppilaitoksesta. Tiedonkeruilla selvitetään esimerkiksi kunnan toimenpiteitä, resursseja ja poikkihallinnollisia toimintakäytäntöjä. TEAviisari tarjoaa tukea ja tietoa kunnille kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveydenedistämistoiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Työkalun avulla voi hakea tietoja ja vertailla kunnan tilannetta koko maahan tai seurata muutoksia kunnan terveyden edistämisen aktiivisuudessa eri vuosien välillä.

TEAviisarin tiedonkeruut toistuvat säännöllisen syklin mukaan seuraavasti:

parittomat vuodet

- Kevät (huhti-kesäkuu): tietoja kerätään kuntajohdosta ja kulttuurista. Tiedot päivitetään TEAviisariin syksyllä.
- Syksy (loka-joulukuu): peruskoulujen tiedonkeruu. Tiedot päivitetään TEAviisariin keväällä.

parilliset vuodet

- Kevät (huhti-kesäkuu): tietoja kerätään liikunnasta ja hyvinvointialueilta. Tiedot päivitetään TEAviisariin syksyllä.
- Syksy (loka-joulukuu): tietoja kerätään lukioista ja ammatillisesta perustutkintokoulutuksesta. Tiedot päivitetään TEAviisariin keväällä.

Mäntsälän kuntajohdon kokonaistulos oli 71 (koko maa 85) ja kulttuurin tulos 60 pistettä (koko maa 77). Pisteytysväli on 0–100. Kuntajohdon TEAviisarin pisteitä laskevat esimerkiksi päätösten ennakoarviointien sekä sekä koko kuntaa ja kuntalaisten palveluja koskevien toiminnallisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien puuttuminen.

TEAviisarin tulokset vaikuttavat tiettyjen prosessi-indikaattoreiden osalta suoraan kunnan saamaan rahoitukseen HYTE-kertoimen kautta, joka on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden. Mäntsälässä HYTE-kertoimeen vaikuttavan kulttuurin indikaattorin pisteet toistuvasti 0p. Kulttuurin prosessi-indikaattorissa pisteiden saamiseksi edellytetään, että kunnalla on jokin pysyvä käytäntö, jolla kunta järjestää tai tukee taloudellisesti kulttuuriin osallistumisen kynnyistä madaltavaa vertaistoimintaa (esim. kulttuuriluotsi tai -kaveritoimintaa).

Kuntajohdon osalta HYTE-kertoimeen vaikuttavat viisi prosessi-indikaattoria, jotka toteutuvat kunnassa hyvin. Nämä indikaattorit ovat:

- Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista
- Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista
- Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

- Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä
- Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja.

TEAviisarin uusimpia vuoden 2025 Mäntsälän kuntajohdon ja kulttuurin keskeisimpiä tuloksia sekä niiden pohjalta esitettyjä jatkotoimenpide-ehdotuksia on esitelty kunnan johtoryhmälle kuntaan luodun TEAviisari-prosessin mukaisesti.

TEAviisari tiedonkeruun vastaamisen ja tulosten läpikäymisen prosessia on kehitetty Mäntsälässä, ja kehittämistä jatketaan edelleen. Jatkossa TEAviisarin tiedonkeruut on tärkeä viedä kunnan vuosikelloihin sekä tehostaa yhteistyötä lomakkeisiin vastaamisessa.

Mäntsälän TEAviisarin tuloksia on tuotu tarkemmin lautakunnan nähtäville hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattorin koostamassa esityksessä.

Valmistelija	Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, hyvinvointi- ja yhteisökoordinaattori Jasmin Airinen, sähköposti jasmin.airinen(@)mantsala.fi
Esittelijä	Hyvinvointipäällikkö Elo Katja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta merkitsee kulttuurin ja kuntajohdon TEA-viisarin tulokset tiedoksi.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.